

Brüsszel, 2024. november 5.
(OR. en)

14849/24

TELECOM 304
FIN 941
CYBER 289

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	14365/24
Tárgy:	Az Európai Számvevőszéknek „Az Európai Unió törekvései a mesterséges intelligencia terén – A jövőre nézve elengedhetetlen az erősebb irányítás, és fokozott, célzottabb beruházásokra van szükség” című, 08/2024. sz. különjelentése – A Tanács következtetései (2024. november 5.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Számvevőszéknek „Az Európai Unió törekvései a mesterséges intelligencia terén – A jövőre nézve elengedhetetlen az erősebb irányítás, és fokozott, célzottabb beruházásokra van szükség” című, 08/2024. sz. különjelentéséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Gazdasági és Pénzügyi Tanács a 2024. november 5-i ülésén jóváhagyott.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

az Európai Számvevőszéknek

„Az Európai Unió törekvései a mesterséges intelligencia terén – A jövőre nézve elengedhetetlen az erősebb irányítás, és fokozott, célzottabb beruházásokra van szükség” című, 08/2024. sz. különjelentéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE

- az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, a mesterséges intelligenciáról szóló összehangolt tervről szóló bizottsági közleményre¹,
- az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, a mesterséges intelligenciával kapcsolatos európai megközelítés előmozdításáról szóló bizottsági közleményre, és különösen azon célkitűzésére, hogy az MI világszínvonalú központjává tegye az EU-t, ugyanakkor arról is gondoskodjon, hogy az MI emberközpontú és megbízható legyen²,
- az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, a megbízható mesterséges intelligencia terén az induló vállalkozások és az innováció fellendítéséről szóló bizottsági közleményre³,
- a tudás hasznosításának mint a reziliens és versenyképes ipar, valamint a stratégiai autonómia nyitott európai gazdaságban történő megvalósítása eszközének megerősítéséről szóló tanácsi következtetésekre⁴,

¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:22ee84bb-fa04-11e8-a96d-01aa75ed71a1.0012.02/DOC_1&format=PDF

² https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:01ff45fa-a375-11eb-9585-01aa75ed71a1.0018.02/DOC_1&format=PDF

³ eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024DC0028

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10182-2024-INIT/hu/pdf>

1. ÜDVÖZLI az Európai Számvevőszéknek „Az Európai Unió törekvései a mesterséges intelligencia terén – A jövőre nézve elengedhetetlen az erősebb irányítás, és fokozott, célzottabb beruházásokra van szükség” című, 08/2024. sz. különjelentését, valamint a Bizottság e jelentést kísérő részletes válaszait;
2. MEGÁLLAPÍTJA, hogy az Európai Számvevőszék ellenőrzése a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kutatást és innovációt támogató szakpolitikák esetében a 2018-tól 2022-ig tartó időszakra, a szabályozási kezdeményezések esetében pedig a 2023-ig tartó időszakra terjedt ki, és a következő bizottsági intézkedések eredményességének értékelésére összpontosított:
 - az uniós MI-tervek koordinálása (2018, 2021), beleértve az adatokra és a megbízható MI-re irányuló uniós beruházások ösztönzését célzó szabályozási kezdeményezéseket,
 - a 2018. évi uniós MI-terv elfogadását követően az MI-vel kapcsolatos innovációk bevezetésének és fokozásának ösztönzésére irányuló, uniós finanszírozású intézkedések végrehajtása,
 - az MI-vel kapcsolatos, uniós finanszírozású K+I végrehajtása a 2014–2022-es időszakban (Horizont 2020 és Horizont Európa);
3. NYUGTÁZZA a különjelentésben foglalt megállapításokat, különösen, hogy:
 - az MI-be történő uniós beruházások koordinálására és szabályozására szolgáló uniós keret kialakítása még folyamatban van, miközben a Bizottság és a tagállamok koordinációja és értékelése csekély hatást ért el,
 - az MI-vel kapcsolatos innováció elősegítésére tervezett támogató eszközök bevezetése még folyamatban van, továbbá
 - a Bizottság növelte az MI-re irányuló K+I finanszírozását, de nem rendelkezik hatékony kerettel a teljesítmény nyomon követésére;
4. a jelentés megállapításain túlmenően ÚGY VÉLI, hogy az MI-rendszereknek a környezetre gyakorolt hatása, a nagy teljesítményű számítástechnika, az energiahatékonyság növelésére irányuló lehetséges megoldások, valamint a megbízható hardverellátási lánc biztosítása olyan fontos tényezők, amelyeket szintén figyelembe kell venni az MI-vel kapcsolatos szakpolitikákban;

5. tekintettel arra, hogy az MI egyre nagyobb szerepet játszik a társadalomban és a gazdaságokban, EGYETÉRT a Számvevőszék azon következtetésével, hogy az EU-nak fokoznia kell az MI-be történő beruházásokat, és meg kell könnyítenie a digitális infrastruktúrához való hozzáférést annak érdekében, hogy világszinten versenyképes, világszintű hatással bíró szereplő legyen, vezető szerepet töltsön be az MI fejlesztésében és alkalmazásában, támogassa a tehetségeket, és létrehozzon egy kiválóságon és bizalmon alapuló ökoszisztémát. HANGSÚLYOZZA, hogy a beruházásokat a jelenlegi többéves pénzügyi keret (MFF) keretében is növelni lehetne, a beruházások még nagyobb mértékű növelését pedig – anélkül, hogy a tárgyalások elébe mennénk – prioritásként lehetne kezelni a következő többéves pénzügyi keretben;
6. EMLÉKEZTET arra, hogy hatálya és időkerete miatt a jelentés nem vehette figyelembe az MI uniós szabályozási és irányítási keretének legújabb fejleményeit, mint például:
- a mesterséges intelligenciával foglalkozó európai hivatal létrehozásáról szóló bizottsági határozat,
 - az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös vállalkozás létrehozásáról és az (EU) 2018/1488 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. július 13-i (EU) 2021/1173 tanácsi rendelet felülvizsgálata, amely megteremti az MI-gyárak feltételeit,
 - a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU) 2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- és FELKÉRI a Számvevőszéket, hogy ezen új kezdeményezések figyelembevételével kövesse nyomon a jelentést;
7. EMLÉKEZTET arra, hogy e szabályozási és irányítási keret végrehajtása és a vonatkozó harmonizált szabványok kidolgozása során különös figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy ezek az eszközök az innováció ösztönzőiként működjenek, valamint támogassák a versenyképes és megbízható MI-megoldások kifejlesztését és bevezetését az Unióban;

8. ÜDVÖZLI a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy finanszírozást nyújtson az MI-ökoszisztémának, különösen az alábbi kutatási és innovációs, valamint digitális programokon keresztül:

- a Digitális Európa program, különös tekintettel az MI-vel kapcsolatos tesztelési és kísérleti létesítmények (TEF-ek), az európai igényalapú MI-platform és az európai digitális innovációs központok számára nyújtott vissza nem térítendő támogatásokra,
- a kutatási és innovációs keretprogramok, azaz a Horizont 2020 és a Horizont Európa, különösen az ADRA, a mesterséges intelligenciával, az adatokkal és a robotikával foglalkozó európai partnerség összefüggésében, amely a Horizont Európa 4. klaszterébe (digitális gazdaság, ipar és világűr) tartozó egyik európai partnerség, valamint az Európai Innovációs Tanács (EIC) által finanszírozott beruházások,
- az európai digitális infrastruktúra-konzorciumok (EDIC), különösen a Nyelvtechnológiai Szövetség európai digitális infrastruktúra-konzorciuma (ALT-EDIC) és a „CitiVERSE” digitális infrastruktúra-konzorcium,
- az EuroHPC közös vállalkozás, és
- a GenAI4EU kezdeményezés;

ELISMERI a Digitális Európa és a Horizont Európa keretében felsorolt eszközök között már meglévő szinergiákat, és FELSZÓLÍT a meglévő finanszírozási programok közötti szinergia és konszolidáció megerősítésére, pontosítva e programok alkalmazási körét és egymást kiegészítő jellegét, különösen a kkv-k, valamint az MI-re és a digitalizációra irányuló tevékenységeket folytató vállalatok szempontjából; ELISMERI a meglévő finanszírozási lehetőségek egyszerűsítésére és népszerűsítésére irányuló folyamatos erőfeszítések fontosságát, hogy azok hozzáférhetőbbé és láthatóbbá váljanak a kkv-k és az MI-vel és a digitalizációval foglalkozó egyéb érdekelt felek számára;

9. EGYETÉRT azzal, hogy a 2018-ban meghatározott beruházási célok már nem szolgálhatnak viszonyítási alapként, és FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozzanak meg olyan megalapozott, időtálló beruházási célokat, amelyek figyelembe veszik a jelenlegi beruházási környezetet és a tagállamok szükségleteit. E célból KÉRI a mesterséges intelligenciáról szóló összehangolt terv (2021) felülvizsgálatát, hogy biztosítani lehessen a legújabb technológiai fejleményekkel és szabályozási keretekkel való összhangot, figyelembe véve, hogy az előíró jellegű nemzeti beruházási célok meghatározása torzíthatja a beruházási környezetet azáltal, hogy egyes területeken megkettőzi a kutatási és beruházási erőfeszítéseket, és az erőforrások egyenetlen és megalapozatlan elosztásához vezethet. Ezzel összefüggésben ÜDVÖZLI a Bizottság azon szándékát, hogy olyan ambiciózus stratégiát fogadjon el a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére, amely prioritásként kezeli az MI-technológiák bevezetését és elterjedését;
10. EGYETÉRT a Számvevőszékkel abban, hogy az uniós és nemzeti szintű beruházások hatásának maximalizálása érdekében a tagállamokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott szoros együttműködés – a szinergiák kiaknázásával egyidejűleg – kulcsfontosságú annak biztosításához, hogy az EU globális vezető szerepet töltsön be az MI terén, és referenciapontként szolgáljon az MI irányításához, továbbá FELKÉRI a Bizottságot, hogy fokozza a Tanáccsal és annak az érintett előkészítő szerveivel való rendszeres információmegosztást annak érdekében, hogy támogassa az EU nemzetközi fórumokon való stratégiai szerepvállalását és a partnerekkel való együttműködését;
11. ÜDVÖZLI a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy új nyomonkövetési keretet dolgozzon ki a nemzeti mesterségesintelligencia-stratégiák végrehajtása terén elért eredmények nyomon követésére, a köz- és a magánszektor MI-be történő beruházásainak értékelésére, valamint az MI EU-n belüli elterjedtségére vonatkozó információk megszerzésére. FELKÉRI a Bizottságot, hogy a szélesebb körű információcsere támogatása érdekében erősítse tovább az MI-hivatalon és a Mesterséges Intelligenciával Foglalkozó Európai Testületen keresztül a tagállamokkal folytatott információcserét;
12. EGYETÉRT azzal, hogy az európai MI-ökoszisztéma fejlesztésének fellendítéséhez olyan nem jogalkotási intézkedésekre van szükség, amelyek a magas szintű adatvédelmi és biztonsági normák tiszteletben tartása mellett előmozdítják a zökkenőmentes, széles körű adatmegosztást, és RÁMUTAT arra, hogy e tekintetben rendkívül fontos a helyes gyakorlatok kidolgozása és az ágazati szintű megállapodások lehetővé tétele;

13. ELISMERI, hogy a Számvevőszék azon ajánlása, hogy vizsgálják meg, szükség van-e a kkv-knak nyújtott uniós tőketámogatás hozzáférhetőségének és nagyságrendjének javítását szolgáló, célzott finanszírozási rendszerre, az innováció lehetővé tételét és a tőkéhez jutás elősegítését célozza az európai piacon, de ÚGY ÍTÉLI MEG, hogy az ilyen célzott rendszerek nem feltétlenül lennének elég rugalmasak, esetleg átfedésben lennének más rendszerekkel, és nem lennének képesek figyelembe venni a konkrét és eseti prioritásokat. HANGSÚLYOZZA, hogy a magánberuházások mozgósítása alternatívát jelenthet egy olyan célzott finanszírozási rendszer létrehozásával szemben, amely a kkv-k számára több uniós tőketámogatást biztosítana. HANGSÚLYOZZA annak fontosságát, hogy a finanszírozási mechanizmusok átláthatóak és piacorientáltak legyenek, és tiszteletben tartsák a kiválóság elvét;
14. EMLÉKEZTET arra, hogy a finanszírozáshoz, a tőkéhez, az adatokhoz és a versenyképes MI-megoldások (például a számítástechnika vagy a számítási felhő) kifejlesztéséhez szükséges egyéb erőforrásokhoz való hozzájutás továbbra is jelentős kihívást jelent, amelyben központi szerepet fog játszani az, hogy az EU képes-e olyan koordinált, méretarányos megoldásokat javasolni, amelyek figyelembe veszik a kkv-k sajátos igényeit. A Tanács ezért RÁMUTAT a kkv-k MI-létesítményekhez való hozzáféréseinek megkönnyítésére irányuló ajánlás fontosságára, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy támogassa az MI-vel kapcsolatos innovációs infrastruktúra koordinált működését azáltal, hogy az európai digitális innovációs központokat a kkv-k számára az MI-t támogató egyéb intézkedésekhez való hozzáférési pontokként jelöli ki, további szinergiákat épít ki az MI-vel foglalkozó induló vállalkozásokat és az innovációt támogató csomag felhasználásával, és megkönnyíti az MI-gyárakhoz való hozzáférést, valamint javítja a releváns szakértelem rendelkezésre állását annak érdekében, hogy a kkv-k teljes mértékben kihasználhassák a rendelkezésükre bocsátott erőforrásokat, például a szuperszámítógépet;
15. TUDOMÁSUL VESZI azt az ajánlást, amely egy olyan megerősített nyomonkövetési keretet szorgalmaz, amely egyúttal megjelöli az MI fejlesztéséhez és Unión belüli elterjedéséhez nyújtandó pénzügyi támogatást. EMLÉKEZTET arra, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló rendelettel párhuzamosan elfogadott intézményközi megállapodás meghatározza azokat a prioritásokat, amelyek tekintetében nyomon kell követni az uniós költségvetési kiadásokat, és ezért HANGSÚLYOZZA, hogy a kedvezményezettek nehezedő nyomonkövetési terhek növelése helyett nagyobb erőfeszítéseket kellene tenni a projekteredmények hatékony kiaknázására és kereskedelmi hasznosítására;

16. elismerve, hogy az MI fokozhatja Európa versenyképességét, ha a K+I projektek eredményeit közvetlenül vagy közvetve kereskedelmi forgalomba hozzák vagy kiaknázzák, EGYETÉRT a Számvevőszékkel abban, hogy mérhető teljesítménycélokra és mutatókra van szükség, ugyanakkor HANGSÚLYOZZA, hogy ezeket gondosan, a projektek általános célkitűzésének akadályozása nélkül kell megtervezni oly módon, hogy az ne rójon további terheket a kedvezményezettekre, a tagállamokra és a végrehajtó szervezetekre. Ezt szem előtt tartva a Tanács FELKÉRI a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a meglévő fő teljesítménymutatókat annak felmérése céljából, hogy szükség van-e MI-specifikus mutatókra, valamint hogy – a programokról szóló rendeletekben foglalt hatályos jogi rendelkezések figyelembevételével – tárja fel azokat a lehetőségeket, amelyek révén a következő többéves pénzügyi keretben tovább javítható a projektek végrehajtásának és hatékonyságának nyomon követése;
17. a jelentés megállapításaival összhangban FELKÉRI a Bizottságot, hogy erősítse meg a K+I projektek eredményeinek világszintű piaci elterjedését és értékteremtését elősegítő támogatást, különösen az alábbiak révén:
- az eredmények tulajdonosainak nyújtott támogatási és hálózatépítési szolgáltatások továbbfejlesztése,
 - a Horizont Eredményplatform teljes értékű piactérre fejlesztése, hogy a keretprogram által finanszírozott K+I projektek hasznosítását és kiaknázását támogató egyablakos rendszerré váljon, amely – amikor és ahol ez célszerű – kapcsolódik az európai nyílt tudományosadat-felhőhöz, amely a tudomány számára megtalálható, hozzáférhető, interoperabilis és újrafelhasználható adatok és kapcsolódó szolgáltatások hálója,
 - a projekt technológiai készültségi szintje, a kedvezményezettek felkészültsége és a projekt célkitűzései alapján annak biztosítása, hogy a projektek kedvezményezettjei a kutatási eredmények terjesztését, kiaknázását és kereskedelmi hasznosítását támogató releváns szolgáltatásokat hatékonyabban igényelhessék és vehessék igénybe, és
 - kérdőíves felmérés készítése a támogatás folyósítása után – különösen a piaci elterjedést és értékteremtést célzó K+I projektek esetében –, hogy többet tudjunk meg a kiaknázásra és a hasznosításra irányuló, folyamatban lévő vagy megghiúsult erőfeszítések eredményeiről, és hogy adott esetben támogató intézkedéseket kezdeményezhessünk;
18. FELKÉRI a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a Számvevőszék jelentését, és a vonatkozó célok és teljesítménymutatók alapján tájékoztassa a Tanácsot az ajánlásai végrehajtása terén elért eredményekről.